

۲۰۱۹/۰۶/۰۳

خلیل اسیر

هشتمین سفر نماینده آمریکا

هشتمین دور سفر زلمی خلیلزاد، نماینده خاص آمریکا در امور صلح افغانستان، روز جمعه دهم جوزا آغاز شد. این دور از سفرهای او برای ۱۶ روز تا ۲۶ همین ماه در نظر گرفته شده است. هدف کلی سفر او اینبار نیز تسهیل زمینه مذاکرات صلح در افغانستان است.

افغانستان، بلجیم، آلمان، پاکستان، قطر و امارات متحده عربی، شش کشوری هستند خلیلزاد قرار است به آنها سفر کند. او در افغانستان با سران حکومت وحدت ملی، چهره‌های سیاسی، فعالان جامعه مدنی و نمایندگان زنان دیدار خواهد کرد. هدف سفر خلیلزاد به بلجیم، آلمان، پاکستان و امارات متحده عربی، تقویت اجماع جهانی برای پروسه صلح افغانستان عنوان شده است. او در سفرش به قطر با نمایندگان گروه طالبان دیدار میکند. نماینده خاص آمریکا در امور صلح افغانستان در یک رشته توییت هایش گفته است که در این دور از سفرهایش تلاش میکند تا «دو بخش اول چهارچوب صلح» نهایی شود. این دو بخش شامل مباحث مربوط به خروج نیروهای خارجی و مبارزه با تروریسم میشود.

همزمان با آغاز سفر زلمی خلیلزاد به افغانستان و شماری از کشورهای منطقه و جهان، ملا هبت‌الله، رهبر گروه طالبان، پیام عیدی خود را منتشر کرد. هبت‌الله در این پیام گفته است که «جهاد و مقاومت» این گروه در برابر «اشغال» به پیروزی نزدیک شده است. به گفته او، تمامی تلاش‌ها برای جنگ در برابر این گروه با شکست روبرو شده است و اکنون تمامی ابتکارات «نظامی و سیاسی» در افغانستان به دست این گروه افتاده است. ملا هبت‌الله در ادامه تأکید کرده است که گروه طالبان تا پایان دادن به «اشغال» افغانستان به جنگ خود ادامه می‌دهد و سنگرهای داغ جنگ این گروه تا رسیدن به این هدف هرگز سرد نخواهد شد.

ملا هبت‌الله از سوی دیگر گفته است که گروه طالبان به گفت و گوی خود با جانب آمریکا ادامه می‌دهد و هدف از آن پایان دادن به «اشغال» افغانستان است. او افزوده است که در کنار آن، گروه طالبان به مذاکرات بین‌الافغانی نیز ادامه میدهد.

نماینده خاص آمریکا در امور صلح افغانستان در عکس‌العملی نسبت به این پیام ملا هبت‌الله، دو موضع متفاوت اختیار کرده است. او از بخش‌هایی از این پیام استقبال و از بخش‌هایی نیز انتقاد کرده است. خلیلزاد از اعلام آمادگی گروه طالبان برای ادامه گفت و گوهای بین‌الافغانی استقبال و از تأکید این گروه بر ادامه جنگ، انتقاد کرده است. او به صورت کلی گفته است که لحن پیام ملا هبت‌الله تند است و میتواند گفت و گوهای صلح را پیچیده تر کند.

کدام طرف مانع مذاکرات صلح است؟

رهبر گروه طالبان در بخشی از پیامش گفته است که این گروه در بخش گفت و گو های بین الافغانی به پیشرفت‌هایی دست یافته است. او اما اشاره ای به این پیشرفت ها نکرده است.

ملا هیت الله از جانب دیگر حکومت را متهم کرده است که تلاش می‌کند تا جلو تفاهم این گروه با سیاستمداران افغان را بگیرد. او همزمان افزوده است که گروه طالبان نسبت به این تلاش‌ها (مزاخمت‌های سیاسی) بی‌اعتنا است و آن را جدی نمی‌گیرد. اما ارگ ریاست جمهوری این اتهام را بی اساس می‌خواند.

شاه حسین مرتضوی، معاون سخنگوی ریاست جمهوری، می‌گوید که مانع اصلی گفت و گو های بین الافغانی صلح خود گروه طالبان است. مرتضوی تأکید کرد که اگر این گروه خواستار صلح از طریق مذاکرات بین‌افغانی است، باید به آتش بس تن دهد و دست از خشونت بردارد. او گفت که مردم در لویه جرگه مشورتی صلح خواستار آتش بس شدند، اما این گروه آن را نپذیرفت و به جنگ خود ادامه داد. از دید مرتضوی، این نشان دهنده آن است که مانع اصلی در برابر تلاش‌های صلح خود گروه طالبان است، نه حکومت.

به هر ترتیب، زلمی خلیلزاد این بار نیز تلاش میکند که تمامی طرف ها را برای شروع گفت و گو های صلح تشویق کند. نماینده خاص امریکا، در یک رشته توییت‌ها گفته است که «بگذارید راه های کاهش خشونت و یا پایان فوری این خشونت‌ها را مشترکاً دریابیم.» او تأکید کرده است که کشتار افغانها باید متوقف شود.

طالبان از «امارت اسلامی» نگذشته اند

نماینده خاص امریکا در امور صلح افغانستان پیش از این شش بار با نمایندگان گروه طالبان دیدار و گفت و گو کرده است. شماری از دسته های انتخاباتی از نتایج این گفت و گو ها راضی نیستند و می‌گویند که این گفت و گو ها تا هنوز در موضع گروه طالبان تغییری به میان نیاورده است.

رحمت‌الله نبیل، یکی از نامزدان انتخابات ریاست جمهوری، روز یک‌شنبه در سخنانی در کابل گفت که او نسبت به نیت خلیلزاد شک ندارد اما با روش‌هایی که او در تلاش های خود برای رسیدن به صلح به کار می‌گیرد، مخالف است. نبیل افزود که زلمی خلیلزاد کشورهای مختلفی را در بحث صلح افغانستان دخیل کرده است و این باعث پیچیدگی این پروسه شده است. به گفته او، با دخیل شدن این کشورها، به دولت افغانستان زیان بیشتر وارد شده است، در حالی که گروه طالبان مشروعیت کسب کرده و به امتیازات بیشتری دست یافته است.

این نامزد انتخابات ریاست جمهوری به این باور است که تلاش های نماینده خاص امریکا در امور صلح افغانستان، هیچ تغییری در موضع گروه طالبان وارد نکرده است. به گفته او، گروه طالبان هنوز هم انتخابات را به رسمیت نمی‌شناسد، «جمهوری اسلامی» را قبول ندارد و تنها «امارت اسلامی» را می‌خواهد. رحمت‌الله نبیل افزود که گروه طالبان میخواهد که قدرت را به صورت مطلق در اختیار داشته باشد و هیچ انعطافی تا هنوز در این گروه مشاهده نشده است. به گفته او، این در حالی است که سیاسیون افغانستان «تسلیم» شده اند و تلاش دارند از قافله گفت و گو با این گروه باز نمانند. اما گروه طالبان گفته است که این گروه به دنبال انحصار قدرت نیست.

به همین شکل، دسته انتخاباتی «صلح و اعتدال» به ریاست محمد حنیف اتمر نیز از دست آوردهای سفرهای گذشته زلمی خلیلزاد در زمینه صلح چندان راضی نیست. محمد واعظی، سخنگوی این دسته انتخاباتی، می‌گوید که انتظارات مردم از این سفرها تا کنون برآورده نشده است و این سفرها نتوانسته است از میزان خشونت ها در

کشور بکاهد. واعظی اما ضمن استقبال از هشتمین دور سفر زلمی خلیل‌زاد، افزود که امیدوار است این بار نتیجه ملموس تری از این سفر به دست آید.

زلمی خلیل‌زاد در ماه سنبله پارسال به عنوان نماینده خاص امریکا در امور صلح افغانستان تعیین شد. او که اکنون دور تازه ای از سفرهایش را به منظور تسهیل زمینه های صلح در افغانستان آغاز کرده است، پیش از این هفت بار به افغانستان، منطقه و جهان با همین هدف سفر کرده است. خلیل‌زاد تا کنون شش بار به صورت مستقیم با نمایندگان گروه طالبان دیده است. حاصل این دیدارها، تعیین چهارچوب ابتدایی برای خروج نیروهای خارجی و تعهد دو طرف برای مبارزه با تروریسم در افغانستان است. اما نماینده امریکا تا هنوز نتوانسته است طرف طالبان را به توافق بر سر آتش بس سراسری و شروع مستقیم گفت و گو ها با دولت و دیگر جناح‌های داخلی متقاعد کند.

